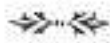

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

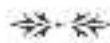
Λοιπὸν θὰ ἐλαττώσωμεν τοῦ ἔθνους τοὺς πατέρας
καὶ ἐκλογὴ θὰ γίνεταί· λοιπὸν κατὰ νομὸν ;
καὶ πῶς ; θὰ ἴδωμεν καὶ αὐτὰς τὰς δυστυχεῖς ἡμέρας ;
Σὺ, παντεπὸστα Κύριε, γενοῦ ὑπὲρ ἡμῶν !

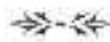
Καὶ πῶς ; θὰ λείψουν ἅπασιν ἔτσι οἱ ἄρατοι τύποι
καὶ βουλευτὴ δὲν θάχωμε τὸν κάθε μπυχλιβάρη ; ...
μὰ τέτοια μεταρρυθμίσις καλλίτερα καὶ λείπη,
μὰ τέτοια μεταρρυθμίσις γὰρ τοὺς Ρωμηοὺς δὲν κάνει.

Καὶ δὲν θὰ εἶναι βουλευταὶ πενήντα καὶ διακόσιοι ;
καὶ δὲν θὰ βλέπουν τὴν βουλὴν κατισκεκλῆφταις τόσοι,
καὶ ζωνταράδες ληριστοὶ νεραντοσραγουλάτοι,
καθὼς καὶ οἱ αἰμίρηστοι ἐκίνοι Τσουτσουράτοι ;

Λοιπὸν ὁ Ἕλληρ, ποῦ σ' ἀγὸν ἐπροσταξεν ἡ φύσις
να θραύῃ πᾶν τὸ προστυχόν, δεσμὰ τε καὶ ἀλύσει,
καὶ αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον θ' ἀφήσῃ μέσ' ὀστὴ μέση,
καὶ δὲν θὰ βραϊνὴ βουλευτὴς ὀπάσῃ τοῦ ἀρέσῃ ;

Λοιπὸν καὶ εἰς ἀνάγνωσιν θὰ τὸ περάσῃς τρίτην ; ...
ἂ ! τοῦτο εἶπε τρομερὸν καὶ τὸ σκιφθῆτε μόνον !
καὶ διαμαρτυρόμεθα εἰς πάντα συμπολίτην
δὲ ἕλλησ τῆς δυνάμεως τῶν δύο μας πνευμόνων.

Σουρῆ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Μόλις διελύθη ὁ καπνὸς τῆς μάχης καὶ εὐθὺς ἤρχισεν ἡ παράδοσις. Ἐὰν οἱ δόκιμοι ἡμῶν ποιηταὶ εἰσέγησαν, ἡ ἀγνή ὅμως καὶ ἀφελὴς μουσα τῆς δημοτικῆς ποιήσεως ἐπελήφθη ἀθουσίως τοῦ ἔργου τῆς καὶ ἤρχισε περισυλλέγουσα τὰς διηγήσεις τῶν μαχητῶν καὶ καταρτίζουσα δι' αὐτῶν τ' ἀπλοῦς καὶ ἐκείνη ἀλλὰ πλήρη ζωῆς ἔσματα, ἅτινα μεταδιδόμενα ἀπὸ στόματος εἰς στόμα θὰ καταστήσωσι γνωστὰ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τ' ἀνδραγαθήματα τῶν πρό μικροῦ ἡρωϊκῶς ἀγωνισθέντων. Ἡ δημοτικὴ ποίησις αὐτοφυῆς ὡς αἱ πεῦκαι καὶ αἱ ἐλάται τῶν βουνῶν μας, οὐδέποτε εἰσέγησεν εἰς τὰς κρίσιμους περιστάσεις τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου, ἀλλὰ παρκαλουθοῦσα αὐτὸν κατὰ βῆμα, ἐτόνιζε τὸ λιγυρὸν ἔσμα τῆς, ὁσάκις ἐν τῷ μέσῳ τῶν πεζῶν ἐποχῶν ἀνεφάνοντο σποραδικῶς ἀναλαμπὰὶ ὑπομνησκουσαι τὸ κλέος τοῦ παρελθόντος, συνδέουσα οὕτως εὐσεβῶς τὰ μεγαλουργήματα τῶν ἀρχαϊκῶν χρόνων μὲ τὰς ἀνδραγαθίας τῶν γενναίων μαχητῶν τῆς Ἡπείρου, τῆς Θεσσαλίας, τῆς Κρήτης. Καὶ αὐτὸ τὸ Καρχαλὴ Δερβέν, ἡ κατὰ τὸ 1882 ἄνευ μεγάλης σημασίας συμπλοκῆ, ἔσχε τὸν ἀγνωστον ὑμνωδὸν του καὶ ὑπάρχουσι δημοτικὰ τινὰ ἔσματα ἐξείροντα τὸν ἡρωϊσμὸν τοῦ Μικραδῆμου καὶ τῶν εὐζώνων. Ἀλλὰ τίς ἐφρόντισε νὰ συνάξῃ καὶ ν' ἀποθησαυρίσῃ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἡμετέρας φιλολογίας καὶ τ' ἀπέριττα ταῦτα μνημεῖα ἱστορικῆς ἐποχῆς ; καὶ ὅμως παρὰ τῷ λαῷ ἐπέχουσι ταῦτα τόπον ἱστορίας, τῶν γεγονότων, τῆς μόνης ἄλλως τε ὑπαρχούσης ἱστορίας ἀφοῦ οἱ λόγοι δὲν ἐπεχείρησαν ἀκόμη νὰ γράψωσι ταιαύτην καὶ ὅλη ἡ

σπουδαιότατη περίοδος ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους μέχρι τῶν ἡμερῶν μας δὲν εὔρεν ἀκόμη τὸν ἱστορικὸν της.

Πρωτόλεια τῆς νέας δημῶδους ποιητικῆς συγκομιδῆς, ἥτις προμηνύεται ἀφθονος μετὰ τὰ τελευταῖα πολεμικὰ γεγονότα, προσφέρωμεν σήμερον εἰς τοὺς ἀναγνώστας παρέρχοντες στίχους τινὰς ἐκ δημοσιευθέντος κατ' αὐτὰς ποιήματος ὑπὸ τὸν τίτλον τραγαῖδι τῶν ἀνδρῶν τοῦ Ξου συντάγματος. εὖ ὁ ἀγνωστος ραψωδὸς εἶνε πιθανώτατα ὑπλίτης ἀνήκων εἰς τὸ ἐξυμνούμενον σύνταγμα. Τὸ ποίημα φέρει τὸν συνήθη τύπον τῶν δημοτικῶν ἔσμάτων, ἀρχετικὸ δὲ ὡς ἐξῆς :

Ἐνα Σαββίτο βράδου, μιὰ Κυριακὴ πρωτὴ
Ἐγιοῦπ πασοῦ, βουλήθη στὴ Λάρισσα νὰ μῆ,
Σὺν ἤθελες, πασοῦ μου, στὴ Λάρισσα νὰ μῆς,
Ἐπρεπε νὰ ρωτήτῃς μὲ κοῦν θὰ συγχοουθῆς.

Ἴδου καὶ σύντομος περιγραφή τῆς μάχης :

Στὸ Μινεξὲ ἀνάφται καὶ ἀπάνω στὸ Πατό,
Βροντᾶει στὴ Μελοῦνα, στὸ Παπαλεῖδαδο,
Ἀστράφται στὸ Δρεπάνι καὶ εἰς τὸν Προσῆτ' Ἡλιῶ
Καὶ κάτω στὸ Μπογάζι οἰάζει μιὰ κανουλιῶ.

Τὰ κχτερθώματα τοῦ στρατοῦ μας περιγράφονται διὰ τῶν ἐξῆς μὴ στερουμένων γοργότητος στίχων :

Τοῦ ; καίμε τὸ Δρεπάνι καὶ τὰ συσίγγια του,
Τοῦ ; πίνουμε σημαίαις καὶ τὰ μαρτίνια του.
Τοῦ ; καίμε τὴ Μελοῦνα μὲ τὸ πιτρέλατο
Κ' οἱ Εὐζῶνοι δὲν κάνουν στοῦς Τούρκου ; ἔλεο.
Τοῦ ; πίνουσι τὰ ταμπούρια καὶ τὰ προχώματα
Μιὰ ὦρα πρὶν νὰ φέξῃ τὰ ἡμερώματα.
Καὶ ἀπάνω στὸ κανόνι, καὶ ἀπάνω στὴ βροντῆ,
Σηκώνουσι μιὰ σημαίαι, ζητοῦν ἀνακοιχῆ.

Τὸ ποίημα βεβαίως δὲν ἔχει φιλολογικὰς ἀξιώσεις. πολὺ ἀπέχει δὲ καὶ τῶν παλαιότερων δημοτικῶν ἔσμάτων, τόσον ἐντέχνων ἐν τῇ ἀπλότητί των, ἀλλ' ἡ γένεσις του αὐτῆ δεικνύει ὅτι, ὁ λαὸς ἀπέδωκεν εἰς τὰ ἐν τοῖς συνόροις γινόμενα πολὺ περισσοτέρην σημασίαν ἀφ' ὅσην ἠθέλησαν ν' ἀποδώσωσιν εἰς αὐτὰ οἱ μυκτηρίζοντες ἡλιθίως τὸ ἐθνικὸν φρόνημα καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν. Δεικνύει ὅτι ὁ λαὸς διατηρεῖ καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ διατηρήσῃ ἀμείωτον τὴν πεποίθησιν ἣν ἔχει εἰς τὴν ἀνδρείαν τῶν τέκνων του, τὸ δὲ αἶσθημα τοῦτο, καὶ μικρὰν τινὰ δόσιν μεγαλαυχίας ἀν περιέχῃ ἔμφυτον ἄλλως τε εἰς τὸν χαρακτήρα τῶν μεσημβρινῶν λαῶν, ὅχι μόνον δὲν βλάπτει, ἀλλὰ καὶ ὠφέλειαν καὶ τιμὴν περιάπτει εἰς τὸ ἔθνος.

Συμπληρωτικῶς ἀναφέρομεν καὶ τὰ ἐξῆς δίστιχα, ἅτινα, καθὰ γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Λαρίσσης, ἤρχισαν ἤδη ἀδόμενα εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως :

Ἐπάνω στὴ Γκριτζόβαλη, Ἀνάληφ καὶ Κούτρα
Οἱ Ἕλληρες ἐπάσανε τοῦ Ἐγιοῦπ πασοῦ τὰ μοῦτρα.
Ἐκί στὸ Παπαλεῖδαδο, Δρεπάνι, Μινεξὲ
Οἱ Ἕλληρες ἐβλέψαν τοῦ Ἐγιοῦπ πασοῦ καφεῖ.

Ἡ παράδοσις ἤρχισεν, ἐπαναλαμβάνομεν. Ἡ δημῶδης μουσα ἐπράξε τὸ χρέος τῆς ἀναλαμβάνουσα τὴν ἐξύμνησιν τῶν μαχητῶν τοῦ Γκριτζόβαλη, τῆς Μελοῦνας καὶ τοῦ Προσῆτου Ἡλίου. Ἀναμένομεν νὰ τὸ πράξῃ ἐπαξίως καὶ ἡ μουσα τῶν λογίων.

Τσοπανάιος

ΘΕΑΤΡΟΝ ΠΑΡΑΣΕΙΟΥ. (ὅχι Ὀλυμπίων). Ἡ δεσποινὴς Ἀδέλα καὶ τὰ ἑκτακτα αὐτῆς γυμνάσματα. Εἰσιτήρια πωλοῦνται ἐν τῷ Καρνεῖῳ Τσίχα.